

Funded by
the European Union

Driving Urban
Transitions

CIRCULAR KAUPANES · COPPER

Regulatoriske muligheter i Norge

Fra nettbegrensninger til energideling

Circular Kaupanes er et prosjekt støttet av

Innovation
Norway

PRESENTANTER · INVOLVERT I PROSJEKTENE CIRCULAR KAUPANES OG COPPER

Natalia Mathisen

NCCE

Thea Emilie Løland Hareide

Thommessen

Mariela Zamfirova

Egersund Næring og Havn

Kaupanes industriområde, Norge

Et potensielt storskala industrielt energisamfunn.

Strategisk havnebeliggenhet

Sjømatindustri

Fiskerihavn og logistikknutepunkt

Industriell infrastruktur

Potensial for overskuddsvarme av
høy kvalitet, 80–90 °C

Muligheter for fornybar energi

Produksjonsanlegg for grønt
hydrogen

Visjon: Et fullt integrert industrielt energiøkosystem.

Norges regulatoriske utgangspunkt

Selv om Norge deltar i Det europeiske økonomiske samarbeidsområdet (EØS), har landet ennå ikke etablert fornybarsamfunn (RECs) og innbyggerenergisamfunn (CECs) som egne rettslige begreper i nasjonal lovgivning.

Nasjonalt regelverk: styrt av energiloven, regulert av NVE og RME (Reguleringsmyndigheten for energi).

Siden okt. 2023

Siden jan. 2026

Deling på samme eiendom

Tak på 1 MW

Virtuell deling av egenprodusert strøm innenfor samme eiendom.

Deling i samme forretningsområde

Tak på 5 MW

Egen ordning for kvalifiserende nærings- og industriområder.

Hvorfor snakker vi om energideling?

Økende strømbehov

Industriens forbruk øker raskt og setter eksisterende infrastruktur under press.

Begrenset nettkapasitet

Nettet henger ikke med i industriens vekst uten betydelige investeringer.

Krav om dekarbonisering

Økende regulatorisk press for å redusere utslipp i alle industrisektorer.

Smartere bruk av energiresurser er avgjørende.

Hvorfor fysisk deling er vanskelig

Distribusjonsnett må normalt eies og drives av det konsesjonsgitte nettselskapet (DSO)

av hensyn til samfunnsøkonomisk effektivitet, miljøvirkninger og rettferdighet (forbrukervern, likebehandling, effektiv nettutvikling)

KONSEKVENSER

Private industrielle mikronett er vanskelige å etablere

Energideling mellom bedrifter er begrenset

Det blir vanskelig å skalere løsninger for delt energi

UNNTAKET

Pilot- og demonstrasjonsprosjekter

Krever konsesjon fra NVE, med avgrenset omfang, et bestemt formål og innovative løsninger.

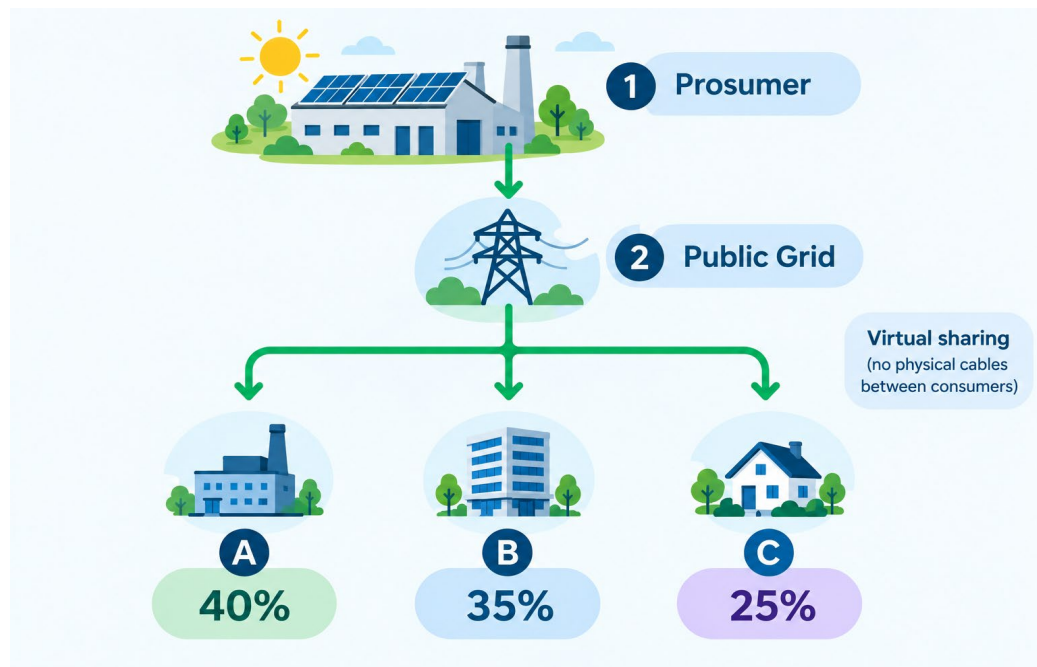
Standardvilkår

- Tidsbegrenset (1–3 år)
- Offentliggjøring av mål og resultater
- Rapportering til NVE; samarbeidsavtale

Etter unntaksperioden gjelder ordinære regler.

Virtuell deling

I stedet for å dele strøm fysisk, deler man den økonomisk.

SLIK FUNGERER DET

En produsents overskuddsstrøm går inn i det offentlige nettet som vanlig.

Deltakende forbrukere tildeles deretter økonomisk en andel av produksjonen, uten behov for fysisk kabel mellom dem.

Dette er mekanismen som gjør energisamfunn mulig under norske regler i dag.

To måter å dele på: eiendom vs. forretningsområde

§ 3-12 · SIDEN OKT. 2023

Samme eiendom

1 MW

Rettet mot innbyggere og mindre lokale initiativ

- Hvem: samme kommune, gårds- og bruksnummer; deltakerne forblir ordinære nettkunder hos nettselskapet (DSO).
- Registrering: nettselskapet registrerer delingen i Elhub etter anmodning fra produsenten.
- Modell: kun overskuddsproduksjon, fordelt via målepunkter. Ikke peer-to-peer.
- Oppgjør: utføres av nettselskapet (DSO) og Elhub, aldri av produsenten.

§ 3-13 · SIDEN 1. JAN. 2026

Samme forretningsområde

5 MW

Utvider delingen til industri- og næringsparker

- Hvem: målepunkter på samme eller nærliggende eiendommer i ett forretningsområde.
- Lokalisering: fornybar produksjon på bebygde arealer, til sammen 5 MW AC i hele området.
- Begrensninger: kun fornybar energi; ingen levering til tredjeparter; ingen produksjon bak eget målepunkt.
- Fordeling: kun overskuddskraft, delt etter en forhåndsdefinert nøkkel registrert i Elhub.

Dagens grense er ikke nok

VÅRT FORSLAG TIL BESLUTNINGSTAKERE I NORGE

GJELDENDE REGULATORISKE TAK

5 MW

Grense for deling i forretningsområde, § 3-13

KAUPANES I MORGEN

20–50 MW+

Realistisk behov i en voksende industripark

Konklusjon: Det nye rammeverket er en god start, men det er for lite for industriparker.

Hva må endres?

01

Hev delingsgrensen

Øk taket for deling av fornybar energi fra 5 MW til 50 MW+, i tråd med det reelle behovet i industriparker.

02

Innfør kollektive nettariffer

Muliggjør tariffstrukturer som gjenspeiler felles bruk av infrastruktur i et forretningsområde.

03

Langsiktige pilotprosjekter for mikronett

Gå fra korte pilotprosjekter til langsiktige programmer for industrielle mikronett.

Samlet sett vil disse tiltakene redusere usikkerheten for bedriftene, styrke lønnsomheten i delte energiløsninger og stimulere til investeringer i lokal energiinfrastruktur – og dermed framskynde dekarboniseringen av industrien.

Norge svarer på kraft- og nettbegrensninger

Regjeringens kraftpakke (september 2026)

- Raskere konsesjonsbehandling av nettprosjekter.
- Forenklede prosedyrer for fornybarprosjekter.
- Prioritering av kritisk nettinfrastruktur.
- Tiltak for å framskynde industriens tilgang til kraft.
- Bedre utnyttelse av eksisterende nettkapasitet.

HVORFOR DETTE ER VIKTIG FOR CIRCULAR KAUPANES

Mer fornybar produksjon

Raskere nettutbygging

Økt fokus på elektrifisering av industrien

Større behov for løsninger for energideling og fleksibilitet

Selv om disse tiltakene er viktige, slik vi har erfart i Circular Kaupanes: de løser ikke fullt ut de regulatoriske hindrene for lokal energideling innenfor industriområder.

Muligheten

- ✓ Teknologien finnes allerede.
- ✓ Det industrielle behovet finnes allerede.
- ✓ Forretningscaset finnes allerede.
- ⚠ **Den gjenstående utfordringen er regulering.**

Circular Kaupanes kan bli Norges første storskala industrielle energisamfunn.